

«روزی که باران می بارید...»



نکته ها

- توکل به خدا در تمام امور زندگی
- باور امام زمان (عج) و دعا برای ظهور ایشان
- ترکیب کلمات با واژه‌ی «نویس»
- استفاده از پیشوند و پسوند مناسب کلمات
- علامت نوشتاری را در جای مناسب
- آشنایی با محد میرکیایی و بیوک ملکی

جای کلمات

کلمات مترادف

فواره: ... بالارزین آب باشار

یشواز: ... استعجال

عود: نوعی چوب که سوختن آن بوی خوشی می دهد.

عجل الله تعالی فرجه: خداوند بلند مرتبه، گشایش و ظهور او را نزدیک گرداند (دعایی که هنگام ذکر نام امام دوازدهم

(عج) بر زبان می آورند.)

کلمات متضاد

تیر = کثیف

شیدن = نشین

زیبا = زریخت

ایستاده = نشسته

ساکت = شلوغ

بلند قد = کوتاه

کلمات هم خانواده

تصویر ... تصاویر

نظر ... نظرها

انتظار ... منتظر

تفکر ... متفکر

مشغول ... مشغولین

غرق ... غرقین

روزی که باران می‌بارید

تلاش و کوشش به همراه پشتکار می‌تواند از ما یک هنرمند، محقق، نویسنده، دانشمند و ... بسازد. اگر کاری را که دوست داریم و یا هنری را که به آن علاقه‌مندیم، با همت دنبال کنیم و هر روز به اندازه‌ی لازم تمرین نماییم، حتماً در آن رشته استاد خواهیم شد. مثلاً خوش نویسی، یکی از هنرهای است که با تمرین و تکرار در آن به درجه‌ی استادی خواهیم رسید. پس تلاش، کوشش، همت و پشتکار در کارهایمان را فراموش نکنیم و برای ظهور امام‌زمانمان (عج) دعا را فراموش نکنیم.

بخوان و بدان

کاربرد پسوند «نویس»

پدر گفت: خوشحالم که بچه‌های من دخوش نویس هستند و با خطی خوش می‌نویسند. معلمشان یک داستان نویس مشهور است و از آن‌ها استفاده خواهد کرد. من به آن‌ها افتخار می‌کنم.
پسوند «نویس» در بعضی کلمه‌ها، نشان دهنده‌ی نویسنده‌ی آن کار یا فعالیت است.

مثال: برنامه نویس یعنی، کسی که برنامه‌ای را می‌نویسد.

نویس (بن فعل) در ترکیب با اسم یا صفت، «اسم مرکب» یا «صفت مرکب» می‌سازد. (نویس بن فعل از مصدر «نوشتن» می‌باشد.)

خوش (صفت) + نویس (بن فعل) ← صفت مرکب

داستان (اسم) + نویس (بن فعل) ← اسم مرکب

نکته

املا دان

یکی دیگر از روش‌های تقویت مهارت املا، تایپ قسمتی از متن درس با رایانه است. شما برای این کار با دقت، کلیدهای مربوط به هر حرف را پیدا کن و هر جا که لازم باشد حروف را بچسبان یا بی‌فاصله و جدا تایپ کن. این عمل به افزایش دقت و تمرکز شما در کاربرد حروف مختلف کمک می‌کند.
با توجه به متن درس سیزدهم به سوالات پاسخ بده.

الف: املاي زیر را اصلاح کن و کلمه‌های نادرست را به درستی بنویس.

عسر یک روز، باران به آرامی می‌بارید. امید و پدر بزرگ در دکان بودند. غاب عکسی را روی میز گذاشت و سرگرم تمیز کردن آن شد. امید هم روی سندلی نشست بود و کتاب «داستان‌های شاهنامه‌ی فردوسی» را می‌خواند.

ب: متن اصلاح شده‌ی بالا را با رایانه تایپ کن و به آموزگارت نشان بده.

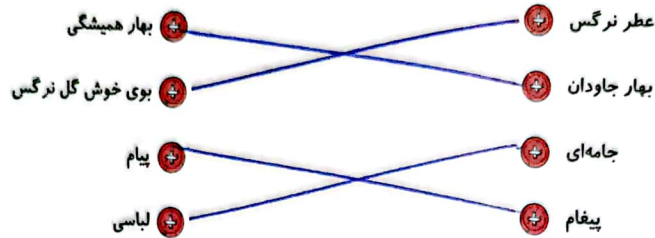
فارسی پنجم دبستان

۱۰۴

علاوی

تمرین

مترادف کلمات را به هم وصل کن.



درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: با رسیدن سوار سبزه‌پوش فصل بهار جاودانه می‌شود.

ب: به کسی که نامه می‌نویسد، «روان نویس» می‌گویند. نامه نویس می‌گویند

پ: گذاشتن نشانه‌های نگارشی در نوشتار مهم نیست. علائم نگارشی در نوشتار باعث می‌شود پیام درست به‌شود
د: خواننده جمله‌ها در جای خالی علائم نوشتاری مناسب قرار بده.

الف: به او سلام برسان و از قول من بگو: ((مغازهی زیبایی دارید)) ولی به نظر من این مغازه ((چیزی کم دارد))

ب: سپس ((پدر بزرگ)) برای او صندلی گذاشت و گفت: ((بفرمایید)) بنشینید ((

با توجه به معنای جمله، برای کلمه‌ها پیشوند یا پسوند مناسب بنویس.

مرد عملاً بینا عصای سفیدش را مثل ماری که می‌خزید، بر جدول خیابان می‌کشید. پسرک هم بی اختیار به دنبالش حرکت می‌کرد. او امیدوار بود بتواند کلمی به مرد کند و در همین هنگام به یاد حرف استاد خوش‌نویسی افتاد که می‌نوشت: در توان بیبری و قدرت باید دست بگیر ضعیفان بود.

کلمات زیر را بخوان، سپس رویشان را ببوشان و هر کدام را که به یاد آوردی، بنویس. به نحوه‌اش آرز

مغازه - رهگذران - قهوه‌ای رنگ - پیغامی - عینکی - روی صندلی - صاحب‌زمان - بخوانی - منظور او - خوش‌نویس

جملات زیر را با مخالف کلمات مشخص شده بازنویسی کن.

الف: چند دقیقه بعد پدر بزرگ روی صندلی نشست و با صدای آرامی پرسید: چه خبر؟

پدر بزرگ است
آرامی

ب: مرد قدبلند لبخندی زد و گفت: درست شنیده‌ای، من با یک دست قاب‌ها را پایین می‌کشم،

قدبلند است
لبخندی زد
درست
پایین می‌کشم
با یک دست
قاب‌ها را

روزی که بلوک می‌بلوید... درس سیزدهم

۷ شعر دبال در بال پرستوها، را از حفظ بخوان و هر بیت را کامل کن.

جامه‌ای از عطر زرگس هاب به تن
شای از پروانه‌ها بر روی درش
باغبان هم، باغبان نوبهار
بر سر هر شاخه‌ای گل می‌زند
در نضای باغ‌ها پیر می‌شود...
باز هم فتواری گنجشک‌ها
می‌رسد فصل بهاری جاودان
فصلی از عطر و گل و شعر و سرود

۸ به هر یک از صفت‌های زیر کلمه‌ای مناسب اضافه کن و سپس با آن‌ها جمله بساز.

| صفت | ترکیب | جمله |
|-----|-----------|------------------------|
| خوش | هال نوشتن | مهره در نگاه دانش آموز |
| پاک | هوای پاک | |

۹ یکی از جمله‌های زیر را تا سه سطر ادامه بده و کامل کن. بر عهده دانش آموز

الف: وقتی از کوچه بیرون آمدم، دوستم را دیدم که هراسناک...
ب: هنگام خواندن شعر، بی اختیار چشمانم را می‌بستم و...

.....

.....

.....

۱۰ با توجه به سؤالات داده شده، گزینه‌ی مناسب را مشخص کن.

الف: کدام گزینه درست معنا نشده است؟

- (۱) رفتگر: کسی که خیابان‌ها را تمیز می‌کند.
(۲) نامه نویس: کسی که نامه می‌نویسد.
(۳) آموزشگاه: محلی که در آن آموزش می‌بینند.
(۴) گل خانه: کسی که در خانه گل می‌کارد.

ب: کدام گزینه از نظر املائی، درست نیست؟

- (۱) مغازه - شنیده‌ای - مخصوصاً (۲) عینکی - می‌خواستید - صندلی (۳) غاب - مرق - عتر و سرود (۴) گلاب - پیشواز - عصر
پ: اولین مرحله‌ی تصویر خوانی چیست؟

- (۱) یافتن (۲) اندیشیدن (۳) گفتن (۴) دیدن

ت: نام نویسنده‌ی روزی که باران می‌بارید، و شاعر شعر دبال در بال پرستوها، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) محمّد میرکیانی - بیوک ملکی
(۲) بیوک ملکی - پروین دولت آبادی
(۳) قیصر امین پور - بیوک ملکی
(۴) بیوک ملکی - محمّد میرکیانی



خوانش و پردازش

پس زیر را بخوان و به سوالات پاسخ بده.



در جمعه صبح، با پدرم به مراسم دعای «ندبه» می‌روم. در آن جا همه‌ی مردم با هم برای ظهور امام زمان «عجل الله تعالی فرجه» دعا می‌کنند. پدرم می‌گوید: «وقتی امام زمان «عج» ظهور کنند همه جا پر از خیر و مهربانی می‌شود. برای همین ما برای آمدن ایشان دعا می‌کنیم.»

۱: صبح‌های جمعه چه دعایی می‌خوانیم؟

دعای ندبه

۲: در زمان ظهور امام زمان «عج»، چه اتفاقی می‌افتد؟

همه جا پر از خیر و مهربانی می‌شود

۳: اگر امام زمان «عج» را ببینی، چه می‌گویی؟

خدایا! ما را از آرزوی ما محقق کن

۴: شما برای ظهور امام زمان، چه کارهایی انجام می‌دهی؟

خدایا! ما را از آرزوی ما محقق کن